

Massa ar pessichtischa-	
par pasti:	
par gadu 1 rub. 60 tap.	
, pušgadu 85 "	
Massa bes pessichtischa-	
nus Niča:	
par gadu 1 rub. — tap.	
, pušgadu 55 "	
, 3 mehndi 30 "	
Mahl. w. teek isdohis fest-	
deernahm no p. 10 fahrt.	

Mahias weefis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpaschueks un apgahdatajs.

Malfa
 par Jānis Ādams :
 par weenas flejas smaltu
 rāfku (Vērti) - rindu, jeb
 to weetu, to rābda rinda
 eņem, malfa 10 sap.
 ~~~~~~
 Nedasīja un ekspedīcija
 Rīgā,
 Ernst Blaizes bilschuh- un
 grahamatu - druslaišu pie
 Vēhtera bāsnīzās.

Wahias tweefis isnabf ween reif pa nedefu.

No. 46.

Sestdeena 12. November.

1877.

S a h i t a i s.

Iaunalahs sinas. Telegraaf sinas.
Gelsch semes sinas No Riga: Turku wangiineli, — lohziini-sagli,
 — komitee preefsch pilsefahas wehlefhanahm. No Viaku muisches; jaune-
 -dihwes gahjums. No Dobruskeem: teateris preefsch karâ-ewainoitem.
 No Telgawas: 100 gadu swehili. No Teherpatas: Igaunu saldata wehstule.
 No Maaskowas: nelaimigs atgadijums. No Drenburgas: Kreevijas turgo-
 -idana ar Afiju. No Borewas: Kreevi un Riegschi.
Kara-sinas. Ahrsemes sinas. No Granzias: eelschigas politikas
 buhshana. No Konstantinopeles: nemeerneeki, — maises truhlums. No Mon-
 -tegras: uswarefahana. No Afritas: Abekiijas tehnira Tahna jemes kahiba.
 Tas laimigataks pafausle. Mefschs un jaunais semneels. Sina pahy us-
 -sulteem. Kara us Turziju. Jauna grahmata.
Perlikumä. Sohku meitene. Graudi un seedi.

Tannafahs sind.

No Riga. Tabaku fabrikeem ic Wifaugstaki atwehlechts,
doht beeidribas pohrwaldbai preefsch eewainoteem un fli-
meem laxa-wihreem fabrikatus jeb isschrahdajumus (tabaku, zi-
garus, papirofus) bes banderoles, bet tas til ic atwehlechts
hds 1mam Janwarim.

No kara-lauka. Pee Plewnas schim brihscham nekas jauns nāo notizis, bes lautineem ap "safeem kalneem," pahx kureem jāo sinejam. Kā is schi numura telegrafa sinahm redsam, iad laufchanahs fahkabs ap Russichku. Daschi amischneek spreesch, ka ahtraki Plewnas sturmēshana nefahlftees, pirms lāz-darbi pee Russichukas nebuhschoht beigti.

No Berlīnes. Tur išnākuse jauna grāmata pārvalsts
sapulces daschadahim partijahim un pār fozialdemokrātēm.
Schi grāmata ihpafchi tamdehk eeweļrojama, ka wina pār-
vēresch to daschadu partiju zenteenus un nrahda, ka ultra-
montaneem un fozialdemokrātēm ir tauni zenteeni, kas valsts
būhschanai ir par slābdi.

No Francijas. Ministri noturejuſchi diwi fehdeſchonās un heidsamā fehdeſchanā noſpreeduſchi, ka no amata ja-afthahjs un tā tad fawu atſtahſchanahs-rakſtu eesneedſa preſidentam Maſ-Maheonam. Tautas-wetneku ſapulze bija pret ministeriju fazehluſehs; ministri zereja, ka ſenats winus nemſchoht fawā apfargafchanā, bet tad ſenats to nedarija, tad wiari noſpreeda no amata atkahptees.

No Spanijas nahl atkal sinas, ka tur kahdi nemeerneeki sapulzejuſchees, tad kahdam zeemam usbrukufchi un no ta nau-
dos paghekrejuſchi jaunas waldibas wahrdā. Wehl newar ſi-
nah, waj ſchee nemeerneeki ir bijufchi prasti lanpitaji, jo Don
Karlofs wehl nemas naw pee meera dewees, bet gaida us if-
bewigu brihdi, kur waretu atkal dumpi Spanija fahlt, lai
waretu pee waldischanas nahft.

No Amerikas. Kä ahrsemes awises siro, tod Guatemałas walſis prezidentu gribenjuschi nonahweht. Caundaris, kas prezidentu gribenja nolaut, bijis kahds fatolu garidsneeks, wahrdā Feliks Pajes. Schis nu prezidentam bija teefcham azis fajinis, ka wiſch ar faweeem ministereem besdeewigi waldoht un ka wini wiſt buhtu pee welna aifdſenami. Preſidenti fchahdu aplamu runafchanu nemas ne-eewehroja un turklaht wehl daschus pilsfchneekus, kas nemeera deht bija avzeetinati, lika valaist wala. Tē minetais preesteris pa ohtrahm reisahm pee prezidenta eegahja, iswilla rewolweri un fchahwa us prezidentu. Par loimi fchahweens netrahpija. Preſidents usschzahs no krehſla un fagrahba garidsneeku, gribedams tam rewolweri atnemt. Sahlahs ſupra zihniſchanahs; prezidents bija garidsneeku gar ſemi paſtweidis un garidsneeks zihnidamees raudſija fawu rewolweri us prezidentu iſſchaut. Pa to ſtarpu eenahza prezidenta fulainis un fawu lungu breffmös redſe dams iswilla fawu rewolweri un garidsneeku ſlepkaſu noſchahwa.

Telegrafo finas.

No Peterburgas tai 2. Nowemberi. Kà is Bogotas teek
sinohits, tad tai 5tå Nowemberi Turki usbruka Slatarizai,
bet tika atfissi atpakat. Muhfu pametumës pee tam bija mass.
— Tai 7. Nowemberi bija preefchpulku kautini pee Virgos
Kansueles, Ischefnes un starp Ischiftliku un Trosteniku; wi-
födöschinis kautinos muhfejeem brangi weizahs. Turki tika
is Virgos issichti un ais Lomas upi aissichti. Kreewu preefch-
pulki ir eenehmuschi fawas wezas weetas.

— Tai 5tä Novemberi Turki ari usbruka Nowofelai un Slatarizai. Sché pee Slatarizas us kahdu kalnu Escherke-fchi un Baschibozuki, pawifam kahdi 150, raudsija flanstes usmest. Kad muhfeji fahka ar granatehm schaut, tad wini aissbehga prohjam. — Tai 7tä Novemberi 16 Turku taborti (pulziri) usbruka muhsu preefchpulkeem pee Russchukas. Turkeem isdewahs Burgos aisdedsinahl. Vehz sihwas kaufchanahs Turki tika wifas weetäs fakauti.

— „Golofs“ no Warankaleh pafneefs fchahdu telegraafiau. Tee Turku fara-pulki, kas no Karfes aibehga, ir no muhfejeem aplentli. Pee Karfes ir pawifam fawangoti 16,000 Turki, pee tam wehl 350 leelgabali un wifadas fara-mantas nahza muhfsu rohkä. Muhfsu pametums sneedsahs pahri par 2000, turpreti eenaidneeki pametufchi kahdus 8000 (ewai-notobs un kritusfchohs lohpä fasflaitoh).

Geschäftes finas.

No Riga. Tāi nakti no 6ta us 7to Novemberi pa Ni-gas-Dinaburgas dzelsszelu tīla ūchurp us Rigu atvēsti pēzī Turku angstati wirsneeki, majori, kureem Riga eerahdita par uštūres ūchanahs weetu. Wini tīla eekohrteleti lahdā ūchejenaš weesnīzā („Hotel de Commerce,” eepretim līnu ūwareem). Wini efoht, ka „Rig. Bīg.” fino, kauja pēc Aukuras tāi 3 ūchā Oktoberi ūwangoli un ūzvētēd: Ahmed Lutfi, Suleiman-efendi (Suleimana-Paſħas radineeks), Scherif-efendi, Yusuf-efendi un Sali-efendi. Kad wineem vahr Karses eeraem ūchanu ūstahīha, tad wini eesfakumā negribeja tizehtz het wehsak, kad winus pahrezzinaja, ka tas teesa, tad dohmigi nokahra galwas. „Bet Plewnu, Plewnu, to Osmans-Paſħa turehs!” weens is mineteem Turkeem issanzis, ar duhri us golda ūsdams.

— Atbalstidamees us issitudinajumu par israfahm un no-sagtahm leepahm mehs turam par fawu peenaklumu lasitajus usmanigus dariht un wehlejam negentneelu pedsicht; jo fo gan waram sagaidiht, kas pat stahditi lohjini newa wair's preefsch sagleem drohschi, kas ari teem gadahs ruhme, kue war noglahbahn, lai gohdiga zilwela azis lohs nereds. Mehs zerejam, ka gan radifees gohdigas azis, kas buhs redsejuschas, kue tee at-kal stahditi un fa zilwezibai un attihstibai par gohdu tahdi wihi rafees, kas to usrahdihs, newis issfohlitas naudas labad, bet wisu ihpachneelu puhlineem un ruhpem par labu.

— Dehl ſagatawoſchanahs uſ jaunahm vilſfehtas wehleſchanahm tagad ari no Kreewu pufes komiteja ir dibinajuſehs, pee kuxas peeder ſchahdi fungi: P. A. Agafonowſ, amatneeks; E. W. Bogdanowſ, tirgotaſjs; E. V. Volkowſ, tirgotaſjs; J. J. Bialoſchewſ tirgotaſjs; J. J. Gelinkſ, tirgotaſjs; A. D. Dowſkubſ, amatneeks; E. A. Rankinſ, tirgotaſjs; A. M. Kurotſchkinſ, tirgotaſjs; G. G. Laſchlowſ, tirgotaſjs; R. G. Makarowſ, tirgotaſjs; I. N. Marofchkinſ, tirgotaſjs; R. T. Michailowſ, amatneeks; W. P. Muraschewſ, tirgotaſjs; J. P. Popowſ, tirgotaſjs; W. P. Pimenowſ, tirgotaſjs; A. N. Putilowſ, tirgotaſjs; J. F. Remes, amatneeks; J. A. Rebininſ, tirgotaſjs; J. J. Zwetkowſ, amatneeks; N. F. Ischeleschnikowſ, amatneeks; A. D. Chrufatowſ, tirgotaſjs; J. R. Zwetkowſ, amatneeks; E. W. Ischeschichine, literats; J. Schwabowitsch, amatneeks; P. I. Scheluchinſ, tirgotaſjs; un J. A. Schutowſ, tirgotaſjs. Komiteja tura fa-
was fehdeſchanas „Ueli“ heedribas namä.

No Piirku muischas. Tai 30. Oktoberi glabaja muhsu Annas draudses kapōs kahdu jaunekli, Leel-Trentschu meitu Lihsi Runggain, kura pehz defmit nedekahm ar gruhtu ūsimibū Deewa preefchā aifgahjuſe. Wisi, kas muhsu aifgahjeju paſina, winu mihleja winas paſemibas labad. Tai laikā, kad wina muhsu pagasta ſkohla par ſkohlneezi eestahjabs, wina bij starv tahn žitahm ſkohlneezehm weena no tahn teizamahm, wina bij rahma un usmaniga us to, kas winai no ſkohlotaja tika usdohts preefch ismahzifchanahs, wehslat pehz tam, kad bij behrenu mahzibā gahjuſe un eefwehtita tikufe, tad winai atradahs leela labpatifchana eelſch grahmatu laſifchanas; muhsu Annas ſkohlas krahtuwes grahmatas wina bij wifas iſlaſjuſe, kahdas 190 grahmatas, bes ſchihm wehl ihpaſchi dauds zitas, ko no ſkohlotajeem un draugeem paleeneja, tapat ari laiko=rakstus. Basnigā wina olaſch gahja, tikai reti kad palika mahjā; fwehtdeenās, fwehtwakarōs, tapat ari darbdeenu wakarōs dauds reis pawadija ar grahmatu laſifchanu ūsimibū pat

puñaktei, daschreis mahte wina to negribeja palaut, ta par daudj uguri tehrejoht, un pate few meegu aiskawejoh. Taha mihlakahs weetas wina bija basniza, fkhola un lapsehta, ari tahtakahs basnizas wina apmekleja, bet frohgös un vantshu lufles mas ween dalibas xehma. Behru deenâ dauds lausku bij eerduschees, mihsotai jaunelki to pehdigo gohdu parah-didami, un to us dusekhanu paradidami. Daudseem ari aforas par waigeem bira, ir zeent, mahzitaj's pateizibu ifsazija par winas pasemibu. Lai dufs saldi winas pihfchli lihds augfham zelschanas deeninai. M. Amols.

No Drobnscheem. Zil lohti Laktveescheem sawi eewainotis
brahli ruhp, to war, ihpaschi schint laikä redeht un eeweh-
roht, jo wifur, kur ween eespehjams, teek preeskch koxä-eewai-
noteem kas isrihlohts. Minetam mehrikam par labu bija 30.
Oktoberi Drobnschu pagasta mahjä teateris. Israhdiks tika:
„Vats sawas mahjäss“ behdu luga no Schillixa un „Bagata
bruhte“, johku luga no Alunana. Raut gan tuhme mäsa,
tad tomeht jaleezina, ka abas lugas tika ar tahdu isweizibü
spehletas, kahda gan reti us semehm atrohdama. Bee viemas
lugas spehleja flawent un teizami „Johanna.“ Wina prata
sowu lohmu tik dabigi, ja, pat mahkflgi, ka pateesi labaki
spehleht naw eespehjams. Teizami spehleja ori „Marija“ un
„Dorners.“ Bahjaki gahja „Wolframam“ un ta dehlam.
Viemas bija (ihpaschi no eesfakluma) par baßigu, un peh-
digais wifzaur par drusku ne-isweizigu.

Pee ohtras lugas isvelna flau, busetes namsle „Marija“ un flaweeru tthrskautajā „Weindorfs.“ Schē abi spēhleja tik dabigi un teizami, ka labaki neivar iehletees; tikai gaušam noschēhlojam, ka mušķta truhla, kas dseedafchanu parwadiju, un zaur to dauds kas suda. Pee schīhs lugas ori wisi ziti gandrihs labi spēhleja, tikai Marijas mīhlakais, telegrafists, bija par ne-īsweizigu un lehnu. Vahr vahrimi nemohē jaſaka ka labi, pat teizami spēhlehts tika, jo kur nu ori weens wahjaks bija, tur bij atkal ohtris spēhjigs un tas tad tā iſlīhdinajahs. Publīka bija leela, tā ka rūhmes truhla. Bet lohli noschēhlojomi tas, ka pee behdu lugas „Pats fāwās mahjās,“ tāhdās eekustinadamās weetās, kur pateesi jaqrud buhtru, publīka jo qahrdi fmehjāhs.

Beidsoht spehletojahm un spehletojem sifsnigu pateizibū issaku par wiuu publineem, zaur ko publikai jaaks wakare biiq un karä-eewainoteem sahda nasa valihdsiba fagahdata tika.

S. Matschiernecks.

No Jelgavas. Nahkofchā 12. Dezembert buhs 100 gadu, kamehr Keisars Alekanders I. dīmis. Schis svehtīts wald-neeks stahw ne-aismirstamā peemīnā ihpaschi pee mums Latweescheem; jo winsch ir muhfu meefigas un garigas brihiwestibas dibinatajs. Winsch dīmits buhſchanu atzehla, winsch Tehrpatas universiteti atjaunoja, winsch aprinka fkoħlas eezeħla un no fchahm weetahm iżgħajha fildidami garigi star. Taddebi fgo deenu svehtīt bsen Latweeschu pateiziba, Latweeschu goħds. Jelgawā fahlfees svehtī ar Deewa Falpoħchanu svehtī fuq ħolida Annas basnizā pullsten 10. Pullsten 1. fayulze- fees svehtīku dalibneeki Schirkenhofera sahlē, kur svehtīku ru- nas tilks turetas; pullsten 3 fahlfees goħda maltite, pulosten 6½ teateris, peħġ teatara balle.

No Tehrpatas. Tureenas awises (N. D. 3.) pafneeds web-
stuli, ko kahds Igauau saldats is Trohnamatineeka 12ta
kara-fyekla rakstijis. Webstule ir schahda:

Mihkais draugs! Ta vu webstuti es itin drihs dabuju, bet

mon nebija espērijams tuhlik atbildeht. Kā juhs sinat, tad mon now nelur postahwiga polikschana un pa wiſu to laiku bija mans kohrtelis sem klijas debefs, kur leetus arweenu lija; bet togad mehs dabujam kohrteli kahdā Turku zeemā, kur ori kahdi Bulgari palwehrumu atraduschi Turku tulkchās mahjās. — Tagad, mihlais draugs, gribu tew ari ko no lara postahſiht. Tai 24. Augustā bija kahdei diwissjai un tai regimentei, kurā es stahwu, kautinſch ar Turkeem, kurā kautinā tohs tikai ar leelahm puhlehm aldfinam atpakat. Turki bija nodohmajuschi muhsu saldatus sawangoht un wini zaur celeijahm nepamaniti bija tik tuvu peeteekuschees flaht, ka winu nodohms gandrihs buhtu isdewees, muhs sawangoht; bet muhsu saldati, kas now us Turziju nahkuschi preeſch gulefchanas, bet preeſch zihniſchanahs, to pee laika pamanijs un fahla ar fawemeel leelgabaleem us Turkeem ſchaut. Turkeem bija 60 bataloni un mums tikai 12 bataloni, tapehz mehs ar ſchaufchanu ween newarejam Turkus aldsiht atpakat un tā tad mums waijadseja ar bajonetehm uſbrukt Turkeem un Turki lohti haidahs no Kreewu bajonetehm un wini aſbehga un mehs winus dſinam yahxi par farkano upi, kur wini meera faxogu uſwilka un tad eewainotohs un krituſchohs fahla ſkaitiht. . . . Turkam palihds Anglis un lihds ſchim ari ir iſturrejies.

Al mihlais draugs! Gruhts gan ir schahds gahjeens, lahdus
mehs ejam! tur waijaga aufkumu un fallkumu pazeest, ta tad
newar ar wahrdeem issaizt, kas nabaga tehnu dehleem ja-
issesch, tomehr waijaga us Deewu palastees, kas ir wifas
behdas un gruhtibas kas ihstaids palihdsetajs.

Ar Deewū ſchoreis. Taws jaunibas draugs

J. Rintz.

No Massowas. Kā turcenas Wahzu awises („M. D. Stg.“) sīno, tad isgahjusčā wafarā tur notizis schahds behdigā atgadijums: Statsrahts Lamowskī, Konstantinowa semes-mehrneelu instituta preefchneels, bija sauktis teesas preefchā, ka esoht zilvelu noschahwīs. Tas bija tā: isgahjusčo wafaru minetais statsrahts Lamowskīs bija ar kahdeem lungeem kohpā, tur pahr daschadahm leetahm tika runahs. Runaja ari vahrto, zīk tahtu waroht ar rewolwerem schaut. Daschi fungi teija, ka rewolweri ar gareem stohbreem tahtali schaujoht; Lamowskī fungis issajīja tahs dohmas, ka rewolweri ar ihseem stohbreem tapat labi schaujoht, un lai sawas dohmas waretu apleezinah, winsch eegahja sawā rakstamā lambari un isnefa masu rewolweri. Tīk ko winsch bija rewolweri is futerālāsnehmis, tē rewolweris sprahga valā un lohde trahpija blakam stahwedamu instituta skholotaju, leitnantu Smeklowu, kas tuhlit gar semi pakrita un tai paschā deenā nomira. War gan dohmaht, tāhda issamisefchana to par fleyplatu palikušo Lamowskī fungu sagrahba. Noschautais bija Lamowskī funga senakais mahzelis un tagad bijis mihiſch amata beedris un draugs. Kad nu schis uelaimigais notikums nahza teesas preefchā, tad Lamowskī fungis ar dreboſchu balsi iskahsija, ka winsch bija atgadijees, vee tam apleezinadams, ka tihſhus ne esoht schahwīs nedī ari vahrskatishchanahs deht schahweens valam gahjis. Vee tam ari bija ja-eelehro, ka nelaimigi noschautais bija Lamowskī funga mihiſch draugs bijis un tā tad winsch to tihſhus nebuhtu noschahwīs. Teesas preefchneels lika preefchā, ka schē buhtu spreidums preefchams par vahrskatishchanahs, zaur kureu nonahveſchana nolikuse, un toħħā bubiħanā pa-gebrejo, lai apfuħħetam tiktū

nospreesta zeetuma strahpe. Kad apsuhdsetam tika attautz, lat winsch heidsamohs wahrdus few par aissahweschamu fala, tad winsch ar leeleem puhslineem raudsija sawu eekschigu ne-meeri apspeest, lat waretu lahdus wahrdus runahtz; ilgu laikus winsch nopushelejahs, lihds heidsoht tohs wahrdus isteiza: „Cs nespehju neko fazicht.“ Teesfa apschehlojahs. Lamowski fung gan tika par wainigu atshits, bet zeetuma strahpe winam tika atlaista; nospreeda, ka winam stipra pahrrahschana pefschik-rama un basnizas strahpe zeefchama. Teefas sahle bija ar laudim pilna, kam wifeem tika sirdis stipri aissgrahbtas.

No Orenburgas. No tureenas teek „Golosam“ siachts pahr Kreewu andeles buhfchanu ar Widus-Usiju un prohti ta: zaur to, ka Kreewija stahw draudsiga fatifschana, ka wina Usijas tirgotajeem dohd leelu krediti, ka wina atklahj jaumus tirgoschanas zelus, pa kureem Kreewu prezess aisswed libds tahm tahlakahn weetahm, zaur to nu Kreewija pec Usijas tau-tahm un walstim stahw leelâ gohdâ un tahs ar jo leelu us-tizibu uskohpj fawu andeles buhfchanu ar Kreewiju. Gadu no gada paleek tirgoschana leelaka. Preelsch 20 godeem at-nahja no Usijas us Kreewiju 60,000 kameelu ar prezehmi stir prezess wada ar lameefjeem) tagad 10 reis til daud.

No Zarewas (Astrachanes gubernijā) teek Kreewu owisei „Hoboe Bpema“ ta siuohē: Slikti preefsch Kirgischeem, ka wini Kreewu tuwumā dñishwo, un slikti atkal preefsch Kree-weem, ka wini Kirgischi tuwumā dñishwo: Kirgischi negrib-strahdaht, bet isheet us laupischanu un sagfchanu, un Kreewi no sawas pusē atkal laupitajus dseña, brihscham to ne wi-fai teizami isdaridomi. Briedomā laikā Kreewi usnehma, Kir-gischus dsenah, kas ari preefsch dsenatazeem bes apfklahdescha-nas nebeidsahs. Bija sapuljejusches kahdi 50 semneeki, ap-bryaojabs ar wifadeem erohtscheem un sawu duhſchu ar ſhwo-ſta. Unajuſchi dewahs Kirgischi saglus guhſiht. Wifu pirms wini ispohtija kahdas Kirgischi ganu kibitkas, kas Kreewu zeemu tuwumā atrabahs. Kahdā Kibitka wini atrada wezu neredfigu Kirgissi, kam wini tahdu pahreftibū nodarija, ka tas laikam ilgs dñishwotajs wairs nebuhs. Tad ſchis puf peedsch-rufchais lauschu pulks dewahs tahtali pee kahda semneeka, tur kahds Kirgisis, kas par leelu sagli bija isbaudinahs, par ganu deeneja. Schis Kirgisis draudoſchu usbrukichanu jaw pee laika bija pamanijs un ta tad eepreelfchu laidis kahjas wata. Lauſchu pulks fa-ihdsis, ka mineto Kirgisi now rohla dabujufchi, usbruka newainigam semneekam, tur feewas un behnus tau-dami. Sinaht dabujufchi, ka tur tuwumā kahds wezs Kir-gisis ar saweem trihs dehleem dñishwojoh, wini scheem, nelo tauna nestnadameem, usbruka, wezo Kirgisi puf nosiddami un dehleem kahju dñishflas pahrgressdami, lat wini newaretu us kahjahm stahweht. Pa to starpu ta sna, ko ſhee Kreewu semneeki nodarijufchi, bija starp ziteem Kirgischeem isplatiju-ſehs, kas tad steigſchus aibbehga prohjam. Tas pirmais, ko Kreewu semneeki darija, bija tas, ka wini fawus Kirgischi ganns aifdsina. Bet ar to nu ta lecta nebeigſees, Kirgischi ſahls atreebtees, un weena ſchahdu atreebſchanahs jaw noti-kufe: apbruaojusches Kirgischi kahdam semneekam atnehmuſchi 20 leellohpuz.

Sara fins.

Pirms pah jauneem laka-panahkumeem (par peemehru pahh Karfes eenem schanu u. t. pr.) ko finojam, mums wehl kahdas plashkas finas vafneedsamas no laka-lauka Afjā. Di-

wissijas generalis Seesemans pahr beidsameem kara-notikumeem. Afsjā rakstījis vehesti kahdam draugam, kura fchejenas Wahzu awīse („Btg. f. St. u. L.“) pa dala nodrukata. „Nabaga Muktars-Bascha, nespējja fawus kara-pulkus tik ahtri kahrtibā eegrohsīt, 26 bataloni tika no muhfejeem eeflehgīt un teem bija jāvadodhdahs. Tāi nakti us 1mo Oktoberi es weens fvarigu weetu apzeetinaju pee Jagni kalna, ko mehs tai 20. Septembris ar sturmefchanu bijam eenehmuschi un kas lihds fchim tik mas bija apstiprinahs. Manas flanستes tika gatas, pirms faule bija uslehluse. Leelgabali tika nostahdiit un weens batalons saldatu preefch aissahweschanas celiks. Battaban biju fawus nokusfchus saldatus us lehgeri aissahhtis un pats jahju pee pirmahs baterijas, kad fchahweenus isfirdru us manas nupat cetaifitas flanستes puſes. Sihwa afnaina fahnahs iszehlahs, wairak stundas kahwahs. Turki nebija pamanijuschi, ka es jaunas flanستes biju usmetis. Wini bija nodohmajuschi, Jagni kalnu uswareht, sinadami, ka mums turmas saldatu esoh. Schis mehginajums Turkeem bija flikti isdeweess, simteem lihki guleja manas flanستes preefchā. Apwakaru es jahju par kara-lauku, kas weekahm tā bija ar eenaidneelu lihkeem apklahtas, ka gandrīhs newareja zauri tikt, ja lihkus negribeju famihdiht.

Tāi 2trā Oktoberi man bija laiks isguletees. Muhsu aplehgereschanas baterijas apschauđija bes apstahfchanahs eenaidneelu lehgeri. Tāi 3fchā Oktoberi puf feschōs es tiku mohdinahs. Pāwehle bija atmahluse, lai tuhdat taisfahs us marfcheerefchanu. Pānehmu fawu lihkeri un flatidamees redseju, ka Turki fawu lehgeri bija atstahjuschi, bet flanستes un flanfchu grahwji bija ar saldateem pilni. Es dabuju reserwes pulku wadifchanu, kas tikai is 3 bataloneem un 2 baterijahm pastahweja. Mehs dewamees us preefchū un drīhs nahzam granatu ugumi (fchaufchanā), kas arweenu stipraka valša. Ar sāntu lohdes mums ūlpoja gar ausim un daschi no manneem sapeereem tika eewainoti. Mehs dewamees us stipri apzeetinatu Aļklaras kalnu, kas tā fakohi bija ta atflehgā preefchā fchihs apzeetinatas weetas; 50 leelgabali bija us fcha kalna, kas bresmigi fchahwa. Kalna apakfchā stahweja weena brigade saldatu. Leelgabalu lohdes gahja pahr saldatu galwahm. Turki is fawahm flanstehm bresmigi fchahwa. Es nostahjohs pee 5tahs baterijas, kur latru minuti granates fvrāhga. Heimans nebija tahtu. Maneem saldateem bija drūžiit laika atpūhstees. Pehz kahdas pustundas dabuju pawehli no Heimana, lai wiša reserwe nahk palihgā labai flankai (puſei), kur 1 batalons kāpi war atturetees 8 Turku bataloneem. Turki bija no Wisinkowas augstumeem muhfejeem usbrukuschi. Es dewohs us preefchū. Mani sapeeri bija eestahjusches firehneelu weelā, kas fawas patronas jaw bija issahwuschi un manas baterijas fahka fchaut. Ne ilgi Turki turejabs. Wini fahka atkahptees fawos flanfchu grahwjōs un atkahpahs deesgan leelā fajukfchanā. Wisi muhsu eewainotee un kritiſchee tika leelā kahrtibā no muhfejeem isnesti, kānehr Turki wiſus fawus us kaufchanahs-weetas atstahja, kas ar wiſu lihkeem kā fehtin bija apfehts. Pa to starpu bija Aļklaras kalna kreifa puſe no muhfejeem ar sturmī eeneimta un no tureenās atflaneja flata urah-fauſchana. Es ari mehginaju, waj newaretu Wisinkowas augstumus sturmehrt un tadeht usstahdjiju fawus leelgabalus turvali. Turki mehreni fchahwa. Tāi peenahza Heimans ar leelgabaleelu preefchaneelu, Gubski, pee manis. „Waj jums newa malzīsfch wihna?“ Es winam

dewu fawu buteli. Mehs dschram un wehlejam weens ohtram laimi. Tāi atstrehja eenaidneeka lohde un issfrehja Gab. skim zaur zepuri, tā la winsch pagibbis gar semi pakris. Heimans winam usschlaha aufstu uhdeni us gihni. — „Bet nu us preefschu! Wisinkowai wajaga muhsu buht! Bet leekat faweeem sapeereem oħra tindā stahtees,“ teiza Heimanis. Es to apfohlijs, bet fchaubijohs, waj to eespehjchū. Mehs gahjam. Tāi us reis Turku fchauſchana apstahjahs, kad mehs waires tahtu no augstumeem nebijam. Ko tas lai nosihme? Bet albildi drīhs dabujam. Muhsu dragoni, kam Turkus wajadseja aplenk, bija no oħras puſes klahi peesteigusches. Schoeeraudjuschi Turki bija fahluſchi behgt. Es ar fawu 3fchā rohti pirms tika fahnu usnahzu. Dragoni bija behgdameem Turkeem dfinuſches palak un farwangoja 2000 Turkus. Wkalna stahweja Turku lehgeris, kur leelu leela julkħana bija. Testes, ſirgi, kameeti, proviant (anglu-fukari), leegabali, eerohtchi, wiſs juku jukahm un tur starpahm għilweku lihki. — Tāi nu muhfeji bija Turku armiġi kā dsejss-rinki eesleħgħu. Drīhs pehz tam atnahza korpusa wadoniis un issaqiha fawu firfni gox patejżi (par duħfchigo turefchanohs). Turku armijs leelaka data bija eesleħgħta. Jaw tumfchis metahs. Heimanis leek luħgt, lai es pee wina no-ejoh, un rahda at-tahlu kahdu melnumu, kas fustahs. „Mo-ejta ar fawu batalonu tur un paraugat, kas tur darams.“ — Es eimur. Valika wiſai tumfchis. Tāi komandeeris fuhtu jahtneelu brigadi pee manis un leek luħgt, lai es us tuwumā buhdamo kalnu nonahloht, kur 22 Turku bataloni stahwoht un to nodohmu issaqiha, ka grīboht padohħtees. Ħeffaklunā nedohmaja wiſ, ka man ar tik dauds kara-wihreem buhs darifħanas. Pilnigas karofħanas rindas nostahjusches mehs demeess us fahnu. 7 Paschas feħdeja weenā flanste un far-najahs ar jahtneelu brigades komandeeri. Wairak us lejjas puſi bija leels pulks Turku saldatu nometuſches, zik pa tumfu wareja nomanih. Paschas gribja tikai leelfirstam padohħtees un weens Pascha bija pee wina aissajjies. Iġi laiks pagħja, lihds minetais Pascha atnahza atpaktar. Es ar fawu batalonu aissla idu ruhpig u nakti. Kas newareja notikt! Mo Turku traħuma un nekkretnibas efam dauds ko jaw d'sirdejuschi un redsejuschi. Paschas faww starpā kleedsa un striħdejħas, kas esoh tħażżeż wainigas pee fakaufħanas. Wini striħdejħas kā tee prastakee għilweki. Beidsoħt atnahza tee, kam padohħchanahs bija ja-isħara. Mani saldati nostahjabs diw rindas. Widu tika uguns eekurta. Es, kā tas weżakais, nofħdohs us akmena un man garam gahja eenaidneelu saldati, kas fawus eerohtħħus bija nodewuschi. Scho fkatunek ne-asmixiſschi. Turku saldati gahja kā weħrfshi, kas us flaktu teek westi: tikai Turku wirsnekk israhdiha faww għim f-aħħaq. Tāi raksta generalis Seesemans.

— Pahr kara-notikumeem, kas beidsamā laikā notiħuschi runajoh, mums wiſu pirms jaopeemin, ka muhfeji Turku zejt-hħofni Karfi eenehmuschi. Wefelu deen' un nakti zihni jahs, lihds Karfi uswareja. Pahr fħo uswarefħana atmahlusħas no Berankaleh fħad-das sinas: sturmefħana fahħas no deenwidus wakara puſes us teem tur buhdameem apzeetinajumeem, bet ap to pasħu laiku ari usbruka ziteem Karfes apzeetinajumeem, lai Turkeem us wiſahm puſehm buhtu preti jaturahs. Kad muhfeji kresħħohs apzeetinajumus bija eenehmuschi, tad-wi wiħwas Karfes zejt-hħofni pasħa eekfchā. Niħta laikā Turku saldati, kas uswareħħohs apzeetinajumus bija aissahw-

juži, raudssja glahbtees, gribedami us tuvejeem salneem aishēgt; bet muhseji tohs aplenja un sawangoja. Kad Karfes uswareta, tad muhseji sawangoja wairak nela 10,000 Turku un kahdi 300 lelgabali un leeli krahjumi kara-mantas nahza muhseju rohkās.

Karfes flimnigēs atrada 4500 eewainotus un flimus Turku kara-wihrus. Muhfu pametums, ja kritischohs un eewainotohs kohpā faskaita, fneedsohs līhds 2500.

— Karfes uswarechana ir leelu eewehrofchanu pee ahrsemes awisem fajehluž; wiſas ar leelu uſteiſchanu peemin ſho teizamo kara-darbu, jo Karfes zeetohlfniš ir kohti gruhti uſwarams. Ari Anglu awisem nehmifchas rafſicht un foreſt pahr Karfes uswarechana, bet kā prohtams us gitadu wiſi ſā zitas ahrsemes awisem; wiſu pirms runa, ka zaur Karfes unemſchanu tagadejs karſch til tahtu nahzis, ka waijadsetu meeu ſahlt derecht un ka zitahm leelwalſtim waijadsetu pee ſhi meera derechanas preebedrotes; tad wina norahda uſ tam, ka zaur Karfes eenemſchanu teekloht aifkarti Anglijas walſts labumi Aſija. Pahr tahtu runafchanu tihri jaſmejohs. Angli tā runa, it kā wineem wiſa paſaule pederetu, jo kur tikai kas noteek, tur tuhlit Anglija faru degunu bahſch harpā, kleegdama, ka winas labumi teekloht aifkarti. Ari Wahziu Anglu awisem fahk aiftert. Kā ſinams, tad Wahzijas waldbiba ſtahw draudſibā ar Kreewijas waldbibu. Anglija grižja, lai Wahzijsa eemaiftohs tagadejā kara, Kreeviju pee meera derechanas peerunadama. Wahzijsa ſchahdu gribefchanu atnadija, fajidama, ka Kreevija pate ſinachoh, kad meers buhs jader un ka tadehl zitahm leelwalſtim nepeenahkotees tanī leetā eemaiftees. Anglijai tas nebija pa praham, wina gribetu, la zitas leelwalſtim tapat kā wina Turzijai valihdsetu, wiltigi pēt Kreeviju iſturedamahs. Anglu awisem, kā nupat fajijam, aifkruſchias Wahzijs, winas Wahzijsai pahmet, ka Wahzijsa ſoht nodohmajufe ſew eeguht Belgijas walſti un tadehl wina uſ Kreewijas puſi turotees, un ja Wahzijsa Belgiju eeguhtu, tad zaur to tiku Anglijas walſts labumi aifkarti. Mehs til to ſchi peeminejam teem wahdeem par pereahdichanu, ka Anglija ſchleit wiſur ſawus labumus aifkartus. Pahr Anglu eemaifſchanohs runadami druzin noſlihdam no ſawa ſta, pahr kara-notikumeem runadami. Pahr kara-notikumeem uſ Eiropas kara-lauka runajoht jaſaka, ka leelaki kara notilumi heidsamā laikā now notikuschi, lai gan katu deenu tahtdi gaibami. — Tai 2trā Nowemberi 2 ſchwadrones uſaru uſbruka lahdam Turku un Iſcherkeſchu pulſam uſ zela, kas wed uſ Basardſchiku, un tohs fakaudami atnehma wineem 400 lellohpū un 200 ſirgu. — Tai 4trā Nowemberi 400 Baschi-bozuki uſbruka Nowofelas zeemam, aifdedſnaja daschas mahjas ut nokahwa 4 Bulgarus, bet tika wehlak fakauti un aifbiki atpakał.

— Pee Vienas ari masakas laufchanahs bijuſchias. Turki ar waru grib atpakał eeguht atnemtohs ſkanſtes uſ „ſaleem talneem,” fo Skobolews aiftahw. Skobolews tiziſ eewainohts.

Ahrsemes ſinas.

No Franzijas. Franzijas eelfchigas politikas leetas paleek arweenu raibakas un daschi politikas wiſri jaw ſpreesch, ka druhsumā brahlu karſch Franzijā gaibams. Waj nu teefchan eelfchigas karſch Franzijā gaibams waj ne, to newens newar repreeſchū paredeſcht, bet to gan war fajikt, ka ſtarp waldbibu (preidentu un ministeriu) un republikaneefcheem ir tahtda ſchkel-

fchanahs raduſehs, ka uſ meerigu iſlibgſchanu gondrihs wairs newar zereht. Kā laſtajeem jaw ſinams, tad tautas-wetneku ſapulžē republikaneefcheem ir balsu wairums, turpreti miſterija ſihds ar Mak-Mahonu ir republikaneefchu zenteenu preteeneeki. Tahtda buhſchanā naw nela ko brihnitees, ka ſchkelſchanahs rohnahs, jo ko tautas-wetneku ſapulžē peenemuſe, to republikas preefchneeks leedsahs zaur apſiprīnaſchanu west pee iſpildiſchanas. Republikaneefchi ir pahrezzinajufhees, ja wint republikas ſlikumus un pamatus ſtipri ne-aiftahwetu, tad republikas waldbiba zaur Mak-Mahonu un wina perekritejeem, republikas pretineekem, tiku pahrewehsta par Lehnina waldbibu. Lai republiku waretu jo pilnigaki aiftahweht, tad republikaneefchi tautas-wetneku ſapulžē eefneeguſchi preefchlikumu, ka buhtu eezelama komiſija iſ lahdeem 30 lohzekleem. Schai komiſijai waijadsetu pahraudiſht walſts-amatu wiſru darifchanas, no gubernatora (prefekta) ſahloht ſihds zeema preefchneekam, waj tee naw ko darijuſchi, kas republikai buhtu prei. Waj ſchahds republikaneefchu preefchlikums tilks peenemts un apſiprīnats un kahdi wiſri ſchinī komiſiā tilks eezelti, to wehl newar ſinah. Je no leela ſwara neween preefch Franzijas, bet ari preefch Eiropas wiſpahrigas politikas buhſchanas, waj republikaneefchi ar Mak-Mahonu iſlibgst, jeb waj republikaneefchi tilks pahrfvehti. Iſpachki Wahzijs ſkatahs ar leelu eewehrofchanu uſ gaidebamahm pahrgrohſbahm Franzijā, jo tamehr Franzijā pastahw republikas waldbiba, tamehr wina war zereht ar Franziju meera dſiwoht, bet kad republika teek apgahsta, tad ultramontani nahe ſee waldbibas un tee, ka prohtams, tad Franziju pret Wahzijsu rihtditu. Ultramontani, kā ſinams, zil ween ſpehdami ſrahda pret Wahzijs. Wahzijs walſti paſchā neko neſpehdami iſdorht, wini ſahla Franzijā rihtkotees, wiſadi nopehledamees, lai tur waretu pee eefpehjas naht. Ja wini tur pee eefpehſchanas nahtu, tad wini Franziju pret Wahzijsu iſrihdit. Bet ar to wineem wehl nepeeke, wini dohmas fneedsohs wehl tahtaki: wini grib, lai Bohli, Franzuschi un Austreeſchi ſaweenotohs pret Wahzijs. Tahtda buhſchanā ſinams Wahzijsas waldbiba ar leelu eewehrofchanu ſkatahs uſ Franziju, waj republikaneefchi ſpehs aturetees.

No Konstantinopeles. Kā no tureenās teek ſinohits, tad tur ſlepenni dumpineeki peenahkti, kas netura labu prahtu uſ ſultanu. Konstantinopelneeki ſahloht arweenu wairak ar fa-wahm zeribahm peekertes atzeltam ſultanam Muradam un at-laiftam leelwesiram Midhatam. Tahtda buhſchanā mu teekohd audis ſanemti zeeti, kurus par Murada jeb Midhata drangeem turoht. Waldbiba uſ teem tikuſe uſmaniga zaur kahdu ſludinajumu, kas pee eelas ſtuhrem biſa peelipinahs. Schini ſludinajuma tika laudis uſaizinati, lai Mahmudu Damatu nonahwejoht un ministeriu pahrgrohſoh. Tikkid ſ Mahmuds Damats to dabuja ſinah, wiſch tuhdat nogahja pee ſultana un to pahrezzinaja, ka tilai wiſch (prohti Mahmuds Damats) ſultana waroht no Midhata ſlepennas riſlofchanahs iſglahbt. Wiſch pagehreja, lai nozeltais ſultans Murads teekohd zeetumā liks. Murada fulainus gan noſchauſda, bet Muradu paſchu ne-eedrohſchinajahs uſ zili dſhwollī aifwest. Pebz tam Mahmuds Damats likahs flims efoht, fajidams, ka winam giſle eedohta. Te ſlaht art ja-peemin, ka heidsamā laikā ſultans iſti labu prahtu uſ Mahmudu Damatu neturoht. Wina ſeewa, kas ir ſultana mahſa, wina ſee ſultana apſuhdſejufe, teikdama, ka wina no Mah-

muda Damata schliefchotees, jo winsch efoht wina palizis ne-ustizigs, kahdu smuku Tscherkefeeti mihledams. Ziteem Turkeem gan allauts wairak seewu tureht, bet sultana schwahgerim to nem par taunu. Kad nu Mahmuds Damats, sultana mahsu prezadams, ir pee gohda un waras nahzis, tad winsch atkal fawu gohdu un waru war saudeht, kad sultana mahsa wianu atlahi. — Kä kahda ahrsemes awise sino, tad sultanam Muradam peelikta siipra walts un loi gan tas notizis, tad tomehr tagadejs sultans Abduls Hamids baiddahs, ka neteekoh nonahwehts. Winsch lisis preefsch fawas pils nostahdiht bateriju. Leelaki nemeeri ari efoht gaidami.

Wehl no Konstantinopeles. Kä no tureenas teek sinohs, tad Konstantinopelē ehdamas leetas lohti dahrgas palikuschas, jo maipe un gala fahk stipri truhkt. Konstantinopelē un tureenas apkahrtne dsibwo gandrihi wesels milions zilveku, kas pa leelakai dalai fawu labibu no ahrpufes dabuhn peewestu. Tadā buhchanā nu fahk galwas lausht, fä lai waretu Konstantinopeles eedfihwotajeem apgahdaht pahrtiku. Ja bads iszeltohs Konstantinopelē, tad netikai nemeers zeltohs kahjas, bet ari laudis johstu waldibu speest, lai meeru der, ja zitadi pahrtiku newar apgahdaht. Kreewu waldiba ir aisseegufe, is Melnas juhras ohsteem labibas iswest us ahrsemehm, ta tad no scheem ohsteem Konstantinopele labibu newar dabuht. Scho aisseegchanu sinams Kreewija ne-atzels, jo wina tatschu is faweeem Melnas juhras ohsteem nelaus labibu west us Konstantinopeli.

No Turzijas. Turzijas waldiba wijsadi nopuslejabs, gribedoma Konstantinopeles eedfihwotajeem slehpt, ka wina kara-pulkus teek fakauti un us prettureschanas mas zeribas, kur wehl us uswahrefchanu. Neween wihschi, pat feweeschi fahk nemeeren zelt. Leeleem pulleem seewas, fawus sihdamus behrnis us rohkahm turedamas, dohdahs us kara-ministeriju un tur grib dabuht sinah, waj wina wihsri efoht aplauti. Ur schahdahm tadhahm isrunahm seewas neleekahs atradites un ar waru ministerija negrib seewas aisdift. Ministerijai ari nemas naw eespehjams, seewahm kladru atbildi doht, jo pee fawas Turku nefahrtibas ministerija nemas fawus saldatus pehz wahrdi naw rullös farakstijuse un kad wina ari to buhku darijuhe, tad tomehr wina gruhli waretu sinah, kuxsch kritis un kuxsch wehl dsibws, tapetz ka dauds Turkeem weenads wahrds, jo katra regimente atrohnahs sindeem, kuxus fawz par Mehmedeem jeb Achmedeem. Kahds Turku kungs dewis to padohmu, lai katra Turku saldatam peekaroh blekiti klah, us kuxu wina wahrds, djsintene un regemente usshymetas, kur winsch deenastä stahn. To bija eevehrojuschi ari Bruehchu-Grantschu kara. Kad nu kahds saldats tika paglabahs, tad winam tikai blekiti nonem un tuhdat sin, kas winsch tahds bijis.

No Montenegro. Pehz ilgala laika atkal kahdas sinas japa-needs no Montenegrofchu kara-darbeem. Kä no tureenas teek sinohs, tad Montenegrofchi eenehmuschi Antivari. Zaur scho uswarefchanu Montenegrofchi buhku fawu mehrki, pee Adriatiskas juhras tuwaki klah tikt, fasneegufchi, pehz kam wina til ilgi zentufches. Montenegrofchi tamdehl gribaja pee juhrmales klah tikt, lai pa uhdens-zetu waretu few wajadfigas leetas peewest. Kä lasitajeem sinams, tad us to yusi fneedsahs ari Austrijas un Italijas rohbeschas un ka dsurd, tad ari Austrijas waldiba nodohmajuse, Montenegrofcheem tahs rohbeschas opfihmecht,zik taktu wini war us preefsch dohtees,

bef ka Austrijas walts labumi teek aiskarti. Tadā buhchanā Montenegrofchi us seemela yusi takta nedohsees us preefsch, lai Austriju jeb Italiu ne-aisktu, bet us deenividus yusi. Kä leelaks, tad Montenegrofchi grib daschus Turzijas semes-gabalus uswareht, kuxus pee meera derechanaš waretu fawahm walts rohbeschahm peefawinah, jo Montenegrofchi grib fawu waltsi paplauchinaht tadhā mehrā, ka ta fneegtohs lissi juhmalai.

No Afrikas. Abesnijas kchninam Jahnim bija rades pretineeks, Menelekins wahrdā, kas leelu kara-pulkus bija sowahlis, ar ko gribaja kchninam Jahnim no trohna nogahst. Tadā buhchanā kchninam Jahnim bija ari pee kara-eerohtscheem jakerahs, lai fawu pretineeku waretu pahrwahreht un netrauzehs par Abesniju waldiht. Winsch sapulzeja fawus kara-pulkus un tad dewahs fawom pretineekam preti. Kohpā sonahlfchi eesahka kautinu. Trihs stundas fihwi kahwahs in Menelekins tika faktants. Kaufchanahs bija fihwa bijuse, jo us kaufchanahs-lauka bija kritifchi lahti 40,000 kareiwju. Zaur scho kaufchanahs kchninsch Jahnis bija neween fawu pretineeku pahrguhwies, bet ari wina kara-pulkus isputinajis, ta la winsch nu bija atkal pilnigs un swabads waldineels fawā waltsi. — Kä lasitajeem atminams, tad starv Abesnijas kchninu un Egiptes kchninu pastahw weza eenaidiba un wina fawā starva ari ir deesgan karoujuschi. Tagad, ku Abesnijas kchninsch atkal nahzis pee fawas wezas waras, winsch atkal eesahk fawu eenaidu ar Egipti. Winsch nosuhija suhtaus pee Egiptes kchninu, kas lai no ta pagehroh, lai winsch (Egiptes kchninsch) atdohdoht Abesnijai Masauas ohstu ar to tur peederigo semes-gabalus; ja winsch to nedari-fchoht, tad winsch (prohti Abesnijas kchninsch) ar 100,000 saldateem dohchotees us Masauu un to ar waru eenemfchohi. Abesnijas kchninsch lobt sinadams, ka Egiptes kchninsch fawus labakohs kara-pulkus aiffuhtjis us Turziju, tagad scho isdewigo brihdi grib isleetaht, lai Egiptei waretu kahdu semes-gabalu atplehst.

Tas laimigakis pasanle.

Statistimees us bogata wihra. Tam peeder leelas mahjas, staikas bohdes, dauds kugu, tas brauz spohschä fortihet, bagat un gresni gebrbees; tad gan daschs tam valak flattidamees tundams, jeb preezigi issaukses: „Tam nelas netruhst! — Tas ti kaimigis!“ Bet, ne. Waj ne ir notizis, la weens weenig liitena steens to sadraga un tas ir nabags un nelaimigs.

Jaunellis, stalti no-audsis, ar mihsigu un patihlamu feju, mudrahm un spohschahm azim, laipnigu waigu; tam ir pilniga pahrtischana, draugu pulka tas ir preezigs un jautrs un winsch teek no wihsen zeenihts un gohdahts, tu to teefcham faulst par „laimigu.“ — Bet apstalti to kluftbā un weentulibā, tad redsest, ta tas ar fahpuju juhtahm zihnahs; wina krdi mohza vstas no-puhtas un begaligas raises, winsch tahs apspeesch un noslohga wisu dskalojds dwehfeles dskumods, winsch tahs apflehpj no jteem un teem negrib to list wina waigā un azis maniht. Bet weiti tas nopuslejabs, winsch ir un paleet nelaimigs.

Smuks un kofschs pahris stahn pee altara. No abeju janajo waigeem spihd prees un libgsmiba. Winu rohkas teek kohpā salistas un tee ir wihrs un seewa. Abi ir bagatu wezatu behrni, wina dsibwe un nahlamiba ir pilnigt apgahdatas, teem newar nekas dsibwe truhst, tohs war gan satrs par „laimigem“ nofault. Bet alk! — teem naw mibilestiba, tee ir „nelaimgi.“

Bet nu eesim pa schaure telu, zaur koplui un jausu lapu meschku; zauri isgahjuschi eraugam muhsu preefschä tihrumu. Libgsmiba un svehta halbs atsan muhsu ausis. Mehs flatamees un redsam wiheru, kuxsch jausa pawasara rihtä apak tihrumu un

seed flani balsi Naditajam floras dseesmu. Winsch apstah-
jabe un flatahs, tur nahl wina mihka seewina un dehlsch,
jam asaidi nesdami, winsch astahj arlu un stelsahs teem preti,
panem dehliu us rohku, aplampi mihligi seewina un buischo
salvi minas, no raskas spirdsinatas luhpinas: luhgims un ditsch
preets pahrenem muhsu dwesfesles, un mehs weens balsi flani
saunzanees: „Das tilk ir laimigs.“ Stuhla Jahnis.

Meschs un jaunais saimneeks.

Rahdam saimneekam peedereja yee sawas mahjas arī labi pas-
mohws ar kruhmeem apaudis jemes gabals, kas wianam ne til-
dauds labuma ne-eenesa, zil winam tispas leels arams lauts bustu
eenesas. Winsch tadeht usdewa sawam wezakajam dehliam, tohs
sahlus nozirst un isnihdeht. Jaunelis gahja; tomehr wisu to
plaschus semes-streiki apluhlojis, winsch dohma dusmodamees:
„Das ir darbs, ar to es sawā muhschā netilschu gataws!“ Sa-
vijis winsch nometahs garstlauku apalsch lohka un pahelaiba
šo un arī to nahloscho deenu ar kurneshanu, guleshanu un
sinloschanu.

Ta tehws wian atrada un drihs nomanija, kur bija pahrska-
jees. Bet nu, to nepalauksgo schlencht, ta dehls jaw bija doh-
muis, winsch fazija: „Tova taisniba, fājs puhliats ir gan
preeksch weena zilwela par leelu. Bet to tu dohma?“ Wāj gan
in usnemtohs, wian kantu warbuht no diwdefmit sohleem kwad-
roti notihriht bes palihga?“ Jaunelis to labprahit usnehmuis,
darbu tuhlit eesahla un tapa ar to pehz astonahm ieb defmit
deenahm gataws. „Kā buhtu, ta tu arī wehl wian gabalu, kas art
ne to dauds leelaks nebuhs, paprohvetu?“ tehws atkal waizaja
an atrada tabdu pat gataribū, tāhdu pat anglus. Ta wehl
tas gahja sechi ieb septini reis; un wasara wehl nebijs noteze-
ju — guleja meschs gar semi.

Leelu darbu usluhlojot ne-ismises! Gefahz to sirdigi, un tu
to, kad arī pamasaam, tomehr jo drohshaki un weeglati vah-
vreies. Māsums leetu tilk ir dabā, kas perspeesdamam zilveji-
gam tschallumam nebuhtu eespehjams.

G. R.—n.

Sina vahr ussaukteem Rīgā.

Pē htera- un Dohmes-ba snizā: ratu-tatstajs Heinrich Straufs
ar Katarīni Mariju Smeilas.

Jehkaba-basnizā: muhneeks Josef Gustav Wilhelm Baed-
mann ar Juliani Heide. Bulstenu taisstajs Ernst Heinrich Wilhelm
Lenzow ar Nadejdu Scholows. Muzineelu sellis Magnus Lau-
enstein ar Idu Kirpus. Apalschstührmanis Johann Müller ar Ma-
slīti Tildor. Kurpneeks Johann Goetz ar Annu Wasiljew.
Gertudes-basnizā: kurpneelu sellis Karl Friedrich Behrend
ar Annu Katarīni Trautmann.

Iesus-basnizā: fuhrmanu saimneeks Ernst Neuendorf ar Ka-
tarīni Elisabeti Csargail. Kascholu taisstajs Aleksander Aleksjejevs
ar Sofiju Wilhelminu Čeek. Strahoneeks Jekabs Feldmann ar Al-
vini Konstanzi Straufs. Afslehgū kalejs Gustav Lāz ar Anto-
niju Buchholz.

Johann-basnizā: saldots biletneeks Peter Braulīs ar Leonori
Elisabeti Puklīt. Fuhrneeks Andreas Wadse ar Mariju Ohsoling.
Beveru sellis Johann Belling ar Emmu Anneti Friedemann. An-
terneeks Martin Busch ar Edu Bulis. Mahlderis Anton Dionisius
Nofolowitsch ar Annu Līsi Skuja. Portje Christian Sprohgis ar
Anastasiu Lachinīn. Teatera fulainis Christian Tillberg ar Bertu
Lītovskī. Beveru sellis Friedrich Julius Mariensfeld ar Karolini
Friedemann.

Trihs weenibas-basnizā: Formetais (Former) Johann Ben-
jamin Mascheritz ar Mariju Kaplīza.

Katolu-draubē: Konstantin Ignatjew Milkiewitsch ar Apolo-
niju Puschkaršewitsch. Eduard Janson ar Emīliju Hartmann. An-
ton Nefalowitsch ar Annu Līsi Skuja. Iosojas Florian ar Apo-
loniju Perenowitsch. Adolf Gedgaw ar Johannu Mariannu Da-
kalewitsch. Winzentins Ratschko ar atraitni Sofiju Breede. Julian
Karaluk ar Scharloti Emmu Mariju Martinow.

Kārā un Turzīja.

Brahlt, lai nu asus trinam
Sobbenus, ta lautees warami
Kelsars jaw fāz: „Behnt, nu
Taifatees un Turzīja!“

Gesim, laufamees ta lauras,
Lai pluhts astainas straumes.
Swehresim us mīschānu,
Ieb us uswahreschānu!

Nu, tad iew „ar Deemas“ fākam
Dīmītene, kur mehs usaugam,
Kur mehs laime sapnojam
Jaunīb's preekos smāldijam!
Schē mums paleel draugi, rādi,
Līgavīn, kas raud it schehli.
Bet lai aismieši wīfu siebz,
Jo mums sohbens fāhns mīrds!

Dīl. Jībs.

Tauna grāmata.

Nahloschas nedekas begās tiks manā bīlschū un grāmatu-
drukatawa gatawa schābda Kreevu valodas grāmata, kas no
mahziteem wiherem par derīgu atsiba:

Kreevu-valodas mahzibas grāmata

preeksh

Latveeschū jaunelteem,
tagatavota pehz konkursa no L. M. A. D.

Руководство русского языка

для

Латышского юношества,
составленное по конкурсу Л. С. А. Д.

Atbilde.

R. B. — P. „Baīlīgu pedzīwojumi“ tabdu, tāhds winsch ir, newaram islektāt.
B. P. — P. Bahrspreedumus vahr rāsteem, ihpaschi dīsotekem, lohti reti us-
nemam, tāpebz arī tāhdu sahītījumam būbs javalek ne-islektotam.
J. D. — P. Saratīat pretīrakstī, tas tilai us striķes leetu ūhmejās, un
tas tiks usnemts.

Redatīja.

Kārtīte.

Brekksh tecim kārā-ewainoitem no jauna esmu dabujis: no Jēsus drau-
bes jaun mahzītīju īākā 37 rubl.; no Ziemē draudses lohzelteem 4 rubl.
Superintendentē Müller.

Dselsszela branzeeni.

	1) Us Rīgas-Dinaburgas dselsszela.	plst.	min.	plst.	min.
No Rīgas ībrauz	11	75 b.	6	10 w.	
nonah Kārā	5	55 b.	12	50 w.	
No Dinaburgas ībrauz	6	25 r.	8	45 w.	
nonah Rīgā	12	45	3	5 r.	
	2) Us Rīgas-Mihgrāhvja dselsszela.	plst.	min.	plst.	min.
No Rīgas ībrauz	5	55 r.	11	50 d.	40 deenā
No Mihgrāhvja ībrauz	7	20	2	4	55
	3) Us Rīgas-Volderājas dselsszela.	plst.	min.	plst.	min.
No Rīgas ībrz.	6	25 r.	12	— d.	1
No Hāfendom.	7	50	9	35 r.	2
No Volderājas ībr.	8	—	9	45 r.	3
	4) Us Selgawas dselsszela.	plst.	min.	plst.	min.
No Rīgas ībrauz	9	50 r.	1	— d.	8
nonah Selgawā	10	59	2	9	10
ībrauz	—	—	2	29	10
nonah Aužē	—	—	4	36	12
Močēikīs	—	—	5	33	1
No Močēikīs ībrauz	4	25 r.	—	7	— w.
nonah Aužē	5	38	—	—	13
Selgawā	7	39 r.	—	—	10
ībrauz	7	59	3	37	10
nonah Rīgā	9	13	4	50	11

Rāndas papīhrūzēna.

Rīgā, tāl 11. November 1877.

	Papīri	prafīja	mālfāja
5 projentes infleipzījas 5. ierījas no 1854	—	rubl.	rubl.
5 " prehmju bileses 1. emītījas	222 $\frac{1}{2}$	"	222
5 " 2. 216 $\frac{1}{4}$	"	"	215 $\frac{1}{2}$
5 " Rīgas namu īhlu-grāmatas	—	"	"
5 $\frac{1}{2}$ " īhpletu īhlu-grāmatas	—	"	"
5 " Widzemes īhlu-grāmatas (ne-ūfīl.)	99	"	98 $\frac{1}{2}$

Līdz 10. November pēc Rīgas atmāhūfīhi 3418 līgi un aīsgāhūfīhi 3394 līgi.

Athīlēvams redaktors Ernst Platēs.

Peelikums pēe Mahjas weesa № 46, 12. November 1877.

S l u d i n a f s h a n a s .

Ihpaschu eemesslu deht ir apakschparafstijuschees tifuschi pēe speesti, no 1. November sch. g. sahloht, wihsnu-sortes par schahdahm zenahm pahrodoht:

Par wihsneem un rumu, kas mafsa apaksch **100 kap.** pudele, tagad **5 kap.** par pudeli dahr-gaki rehkinah (sib-mejotees us muhsu agrakajo sludinajumu sch. g.)

Par wihsneem, rumu, konjaku un araku, kas **dahr-gaki par 100 kap.** pudele mafsa, tagad **15 kap.** dahr-gaki par pudeli rehkinah.

R i g a , Oktober m. 1877.

Jaeger un beedris. G. A. Schweinsfurth.

Krafft un Jencfel. Schaar un Kawiezal.

Karl Eusler. Louis Lundmann un beedris.

Gruntspirzejeem par sīnu!

Apaksch Skihwermutschas (Rigas aprīlī) dsels-
ja un Daugavas turumā, ir ta semneelu mahja
kalna-Welker, 32 dalberi leela, ar 80 puhraveetahm
turuma semes, labahm ganibahm, un plawahm deht
grunteera eestahschahns tara-deenestā pahrohdama.
Peteikschahns lihs 23. Dezembrim sch. g. turpat
pe grunteela **J. Dubinskij.**

Stohpijmuishā (17 werstes no Rigas)

rematus gan us semneelu gan ar' us muishas semi.
Māhtatas sīnas no 1ma November sch. g. dsels-
ja stanzija „Kurienhof“ **1**

No Limbažu pilsfeketas nodohschānu pahrvaldi-
bas teek zaur šeo sīnoks, ta sīneenes

Sander un Mittel-frohgī,

nos nu par iahdeem, prokti frohgeom, brūkējam,
jeb ari preeksā bohdes ussuhweschanas u. t. pr. no
1ma Janvara 1878 sahloht

tiks us renti išdohti.

Tee, kas šehos krohgus wehletohs renteit jeb us-
aemteez, teek tamdeht usaižināti, pirmdeen tā 21mā
November sch. g. deht wihsu sohlschānu issajischa-
nas schahs pahrvaldības kanzlejā atnahkt, kur ar'
wareis wihsu nolihgumus esestatī. **1**
Limbažu nodohschānu pahrvaldībā, 4. Oktbr. 1877.

Brischi kweeschu-milti,

Zīra forte par 70 kap. poħdā ir attsal dabujami

N. H. Borcharta
miltu-magazīnē.

S l u d i n a j u m s .

Ir iahm 13 lohpu-muischahm, kas „Mahjas weesa“ 36tā numerā bija iſsludinatas, Nowo-
letsandrovskas aprīlī pē Kursemes rohbeschahm, Rālisčas muishā, grāfam Līssenhauzenam peedēriga,
ir us arendi iſdohtas:

Julijanama	180	defetinas	semes	.	.	.	Stračham is Kursemes.
Wēdepoftschīsna	210	"	"	.	.	.	Stračnam is Kursemes.
Oknīta	593 $\frac{1}{3}$	"	"	.	.	.	Stefanowitscham.
Lashe	232 $\frac{1}{2}$	"	"	.	.	.	Chalimowitscham.
Skobischki	440	"	"	.	.	.	Neicandam is Kursemes.
Petrachāfīschi	126	"	"	.	.	.	Schulzam.

Atilkabs us arendi ne-iſdohtas:

Wipolijs-dvor	440	defetinas	semes.
Skemehni	280	"	"
Lufschī	386 $\frac{1}{3}$	"	"
Doschle	195	"	"
Litwinischki	270 $\frac{1}{3}$	"	"
Romee	483 $\frac{1}{3}$	"	"

Peteikschahns us atlikuschahm lohpu-muischahm tiks preti lihs 1mam Dezemberim 1877ta gada, bet kon-
traktēt wājaga buht noflegtai ne ieglati tā 1ma Janvari 1878tā gada. Pee latras lohpu muishas
atrhohnas inventara waſarajas fehla, fainmeesības rīki un gatava malka preeksī kurināschanas wāj-
jodīgī daubīumā us weenu gabu, kas pehz arendes beigschahns attsal ja-attīhī. Wīzas lohpu muishas
atrhohnas pē Leepajas dselszēla, lahsas 4 lihs 16 werstes attahlu no Abeli un Bonemune stanzijām.

Dīrnavas.

Tāi pašā Rālisčas muishā teek no 23schā Aprila 1878ta gada sahloht us arendi atbohtas Holland-
deeschu wehja-dīrnavas us 2 gangeem, ar damflokombili us weenu gangi ar wiſabīm būhwehm (leħlām),
tapat ar uħdeha-dīrnavas, 100 aħru attahlu, us weenu gangi, mal tikai pawasari. Abas dīrnavas
ir 200 aħru attahlu no Rālisči meestina, lam ir laħdi 1000 eedishwotaj.

Bet Abeli muishā no 1ma Janvara 1878ta gada teek us arendi atbohtas Hollanddeeschu wehja-
dīrnavas, no aktiera būhweħas, us 3 gangeem, $\frac{1}{2}$ werstes no Leepajas dselszēla stanzijas Abeli attahlu
ir $\frac{1}{2}$ werstes no Abeli meestina, lam ir laħdi 400 eedishwotaj.

Nolihgumus war dabuht finaht Rālisčas muishas walibā, 12 werstes no stanzijas Abeli.

Wēens jaun wairak lā 24 gadus sākpat pastah-
wōdche

w i h n u h s i s

ir no jauna 1878ta gada ishrejane. Šis vi-
nuhsis atrohdabs mārku fabrikū turumā un tāni
pašchā mahā atrohdabs ari ebrauksanas-veeta.
Mārkālās īstas leelā Mārklāvas eelā Nr. 133.

B a l s a m s

pret motu-iskrīšanu un galvoas-ādas plauksnām,
no daſčiem ahrseim pāhrāndihs un par labu at-
raſts lihdsellis, ir dabujams pēc

A. D. Versigli,
Rungu-eelā Nr. 10.

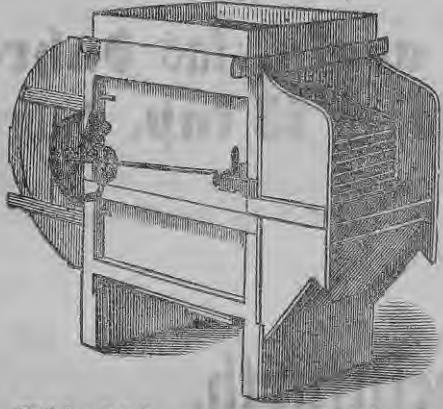
Ihsteno Amerikāneſchu

p e t r o l e u m u

pārdohd muzās un ari pa stohpeem par vislehtaku
zenu

Mold. Kröger,

pāk kambaris Peterburgas Ahr-Rīga Ralku-eelā Nr. 21,
pee Gaismīna ebrauksanas.

C i h r i s h a n a s m a s c h i n e s

wīfōs leelumōs pārdohd par vislehtakām zēnahni

F. W. Grabmann,

Rīga, Nikolai-eelā blakus Strehneku dārjsam.

J. Weisserta

Mārklāvas tehjas-magashue
Kauf-eelā Nr. 2, Landgrāfa namā,

peedahwa:

Augst-aromatiski familijs-tehju no jaunāka ū-
wahluma par 1 rbl. 20 kāp., 1 r. 40 l., 1 r. 60 l.
1 r. 80 l. un 2 rbl. mahz.,
pūku-tehju par 2 rbl., 2 r. 20 l., 2 r. 50 l., 3 un 4 r.
mahz.,

angstakās sortes lihds 6 rbl. par mahz.,
wissmalkālo solo pēhru-tehju par 6 r. mahz.,
wissmalkālo dīslētāno tehju par 6 r. mahz.,
rasinadi, grandu-zukurni, hawana-zukurni, ū-
seli, šokolādi, wisslabato sorti, iħstī leħti.

Luhdsu us bohdes Nr. 12 labi
usmanīt.

Zukumā.

Baireeſhu lehger-alu

Kīmela un Ilgezeema brn hīcheem
pārdohd no lehgera labi nogulejuſchobs Kīmela
Baireeſhu alu 150 pudeles par 10 rbl. 50 kāp. jeb 14
wefelas un 26 puſpudelas par 1 rbl. un 8. kāp. pudele;

Ilgezeema Wiener-alu

160 pudeles par 10 rbl. 50 kāp. jeb 15 wefelas un
28 puſpudelas par 1 rbl. un 7 kāp. pudele, dābujoms
Tukumā pee

M. Pinte,

Baſes-eelā A. Strauſa namā.

Lihserants C. Frank is Rīgas, Delgavas Ahr-Rīga.

Die ween

i h s t e n u s

w i h n a - o h g u w i h n u s ,

neveen no ahrseim, bet ari no muhfu paſħas Kreewu-semes vislabateem gada augu-
meem, fā arīšan Franzuschi un Spanieſchu wihnu, rumu, konjaku, araku,
porteri un daschadus punſcha dsehrenus no muhfu paſħa, zaur augstas Leisara valdi-
šanas apšiprinata punſchi fabrika, wifadas etika sortes no muhfu nelaik
A. Scheuermann un beedra fabrika, tur un pārdohd par iħstāmo visleħtao māħu
jeb zenu tas wīfu leelafais Baltijas dseedataju wihnu-pagrabs no

Louis Lundmann un beedra,

Ralku-eelā Nr. 2, blakam tai wīfu wezakai Z. Nedlich funga Engeliſchu magashuei.

Arween us lehgeri fā ari us pastelleſħanu teef sagatawoti:
dubultstoſa feewieschu meħteli us 7½, 8, 8½, 9, 10 lihds 15 rub. gab.,
rudens-paletos un schaketes wifadās drāħnu sortes,
wateret meħteli leelā iħwelle us 15, 18, 20, lihds 38 rubl. gabl.;
taħlaħ:
elsħejmes puſwilnainas Fleitas-draħnas jaħnalas sortes un leelā iħwelle us 18, 20,
22, 25 lihds 35 rub. ohl.,
wilnaini aditi galwas laħari jaunakas sortes;
no jauna dabuji:
semas buksinu un tuħlu wīfu wifadās sortes un leelā iħwelle un pārdoħtu iħihs
prezes par agraleem leħtem zeneem.

P. Lerchendorff,

Ralku- un Schuhnu-eelu stuħri Nr. 13.

J. Jakſch un beedris, Rīga

blaſkus r a h t u ſ c h a m ,

peebahwa leelā iħwelle titai iħstī labu un kreevu prezzi par iħstī leħtāħm bet neodinge-
jamahni zēnahni

I e e l u m ā u n m a ſ u m a

feenas- un galda pulkstenus, apsudrabotus, ūdraba un ūelta ūabatas-pulkste-
nus, teħrauba, baltmetalu, jaunselta, ūdraba un ūelta pulkstenu-kehdes un atsleħdinas,

b a s n i z a s k r o h a a - ū k t u r u s ,

p e t r o l e u m u ,

roħkas-, pakaramahs-, galda- un feenas-lampas, ūlku- un weħja-laternes,
zilinderus un dakti,

ahrseimies ūjana- un porzelana- prezzi, glahsħu-leetas
wiſas sortes,

laķeretus tehibretus un maies-kuriwus, tehj-maschines un galda naſchus

un dafšinias, un uſnemuh

3 iflahpiht wifadus pulkstenus par visleħtaħm zēnahni pēc ilu ūspra un glixta darba.

Tahs wīfulabakħs, jaunas mōħħes, ūantigas un ūlakanas Tweedru-semes buhwiegħlas, li-
beni-, dubult-letu, latu un puſlata-nagħlas, pēc luxxam eħiġi pilnas kastes ne weena flifta jeb brakas
nagħla raw atroħnaha, tāpat akt weħi taħbi slavejmas Englañas un Belgijas-semes f'klinbetu jumta,
roħfħanas, dreimarr- un ūdnejek-nagħlas no itwenna garum, — apalas- un twadra- ūantigas
delfi un misiġi drabbes-nagħlas, tāpari un spiallera jeb zink-nagħlas preeħi buhwiegħstareem,
teek waħru lā masumni par taisnu mafsu pārdoħtas tai

Weenteesiga, wīfu-wezakā un gruntiga

Z.

Nedlich

Engliſch u

magashuei.

Drakeħihs un dabujams bee bilikku- un graħmatu-disketajha Craft Plates, Rīga, pēc Reħbera basajha.

No zensured atweħleħta. Rīga, 11. November 1877.

No polizejas atweħleħta.

Sohsu meitene.

(States Nr. 43.)

Namikis Jeklaks palika arweenu gruhftirdigs; fa d'sitas n'hpes wina firdi grausa, to jaw dauds wina draugi sen bij pamanijuschi, bet neweenam wehl nebij isdeweess to dahrgu noslehpumu isdibinah. Winsch dseedaja pee drehbju un sah-batu puzechanas behdigas meldijas, aismirfa prohjam brauk-dameem weefjeem rohku pehz d'seramas naudas karite eesneegt un nodarbojabs sawas watas stundas ar behdigu d'seesmu fazerechanu, kuras tas tomehr nekad laudis ne-islaida, bet tahs no galwas eemahjijees atkal famaitaja. Anna par Jeklaka noskumfchanu ne neeka nesinaja. Wina gan sinaja, fa namikis pehz winas tihloja, bet winas apnemfchanahs neprezetees bija wehl fa zeets akmens winas firdi, lat gan winai reisham iahdas dohmas usnahza, fa wiltiga skurstenas flauzitaja deht nevajagoht wifus wiherefhus par wiltnekeem eeraudfih.

Leelias draudfibabs Jeklaks ne-eelauidahs, pa wifus pilsefhtu minam bija tikai weens weenigs draugs Arturs, kas kutscheria amatu kohpa un kam tildauds laika atlkahs, fa satru deenu ar Jeklaku kahdu stundinu wareja paplahpah. Spielmana weeznizas dahrsä, kahda kupta smarschota pleederu krahma v-ehnä, Jeklaks un Arturs mehdsä fehdeht un tur sawus masohs preekus un behdas weens ohtram postahstiht, un taati kahdä wakara fehdoht un tehrsejoh Jeklabam tas noslehpums isspruka, fa winsch Annu mihlejoh. Kutscheris atbildeja us tam ne wahrda, bet skatijahs ar aishgrahbtu kedi draugam ožis.

"Tew wajadsetu manas fids mohkas finah, mihto Artur, si tu woretu mani fchini issamifschana apmeerintaht. Tas vustizigais skurstenas flauzitajs ir winai wifus juchanu no wiherefhu gohda-prahta israhvis un pee tam ta gohdiga feeweschha juhtigo firdi par okmini pahrehtis. Deen un nakti man Anninas mihliga feija preefch azim stahw, un es newaru no tahs wala tikt. Kahdu padohmu. Artur, tu man dohdi?"

"Tew wajaga winai ar kladreem wahrdeem sawu mihlibu isteikt;" fazija pehz ilgas apdohmashauahs kutscheris Arturs.

"Es weenu d'seesminau esmu fazerejis, kura manu d'sitaka fids kremfchana teek issagita, un kod es reis, zeredams fewi weenu esam, to lehki dseedaju, Rokse un wefcherente pagihba. Kaufees Artur:

"Kaut tahripiasch mass es buhtu,
"Pa semi lohschnatu;
"Un Annix" garam eetu,
"Lai ta man' samihlu.
"Tad garu es islaistu
"Pee winas kahjinhm,
"Un . . .

"Jeklab!" atkaneja fchini juhfmigā brihdi durwju-sarga n'pja bals.

"Mums jačekrabs, mihais fidsdraugs," fazija namikis Jeklaks uslehdamees.

Arturs noflauzija pohti lihdszeetibas asaras un gahja us mahjahn.

Istabä Nr. 6 kahds bija pehz namika sivanijis. Istabä onahjis Jeklaks atkada smuku, spēzigu wihrischki, kas pa-hu laiku pilnu wiha glabhi pažebla un to pee luhpahm bams isdsehra.

"Waj tu eñ tas mahjas kals?" sweschais prafija.

Jeklaks palohzijahs.

"Tad gahda kahdu zilweku, kas mani pawada; jo es scheitan pawifam esmu sweschais. Kad es tahs eevehrojamahs weetas un leetas buhſchu opfkatijees, tad braukſchu us smuko waſaras-pili."

"Vehz 10 minutehm stahwehs fulainis Juhs preefchä, kas Juhs pa pilsefhtu iswadihs," atbildeja namikis.

Pilsefhtas uhtrupes weetä bija mudra d'shw. Augstu pee fawa galda stahweja issauzejs Schlags, kuram bes schau-bischanahs bija tas leelakais galwas kaufs wifä walst. Wina ne-apralstami masais deguns posuda starp teem diweem leeleem waigeem fa pupina. Issauzejam blakus stahweja isdilis skrihveris, kuxsch ar sawahm uhdens silahm azim tahds pahresteigts isfkatijahs, it fa tas weenumehr ko jauna redsetu; winsch ne-apnizis puhlejabs, fawu netihru krela krahgu gri-bedoms pahlejpt, kas reisham it nekaunigi par kafla drahnu pahri lohjijahs. Issauzeja preefchä stahweja schaurs, garsch galds, kas no dauds skrandainem zilwekeem bija apstahs, kuri fa issalkuschas wahras us maitu, us tahtm wezahm drehebem un zitahm uhtrupes leetahm krita, kamehr kahdas wezas krahmu seewinas par kahdu jaunu atgadijumu far-najahs, fa weza Sepe kahdu westi pahrfohljuje, kuras keschä 20 kapeiku gabalu atraduse.

Paschhu laiku gahja sweschais fungs no Spielmana weeznizas ar fawu fulaini uhtrupes weetai garam, kad issauzeja rupja bals ar atkaneja: "numurs 218, etas bilde selta rahm — mirdama seewischla, bilde ar swetku gaischumu."

"Weenu rubli!" sohlija krahmu andelmanis.

"Wehl 5 kapeikas."

Sweschais palika ozumirkli stahwoht, tad gahja fmaididams uhtrupes weetä eekchä un apluhloja bildi. Bet fa no pahrekonas trahpihds winsch atkahpahs un fauza ar aishgrahbtu balsi: "Kas ir sohlihs?"

"Weens rublis un 5 kapeikas," atbildeja issauzejs.

"Sintu rubli!" fauza sweschais.

"Un 5 kapeikas," mehdijs krahmneeks.

"Deesgan, mani lungi!" teiza sweschais tahlač runadamis. "Es esmu Baireefchu Tehnika bilschu galerijas preefchneek un daru jums finamu, fa fchi bilde ir no leelas wehribas. Tas buhtu grehks, fcho bildi ilgas te atstaht. Kas ir winas ihpachneeks?"

"To bildi Nr. 218 ir tas miruschais skohlotajs Milleris atstahjis!" issauzejs fauza.

"Kas? Milleris tas chselis?" fauza kahda drebedama bals. Schis fauzeens nahja no bahrinu nama pahrluhka Knall-erbfe, kas no brihumeem pahremets ar plati atplehstu muti tur stahweja, fa lihdaka, kura ar zirwja peeti pa galwu trahpihds.

Kad issauzejs d'sideja, fa wina uhtrupes tahda dahrga leeta atrohdahs, tad winsch isfkatijahs gandrihs tapat pahresteigts, fa wina skrihveris, kas no pahresteigfchanahs fawu gihni ta sagrohssja, fa kod winsch pahrfatlidamees buhtu schabja weetä etiki eedsehris.

"Leekat to bildi pee malas!" issauzejs usfauza fawam

ferihwerim, „nu til atkal tahkak: weens pahris wezu bilfchū bes knohpehn.“

„Desmit kapelkas,“ föhlja krahmu andelmana ißdilufe mehle, samehr bilfchū galerijas preeskneeks bildi apvrihnoja. Winisch astahja fulaini pee bilden par fargu un pats nogahja pee waldibas direktoro, kas luhdal pehz preeskneeka istahstschanas pawehleja, bildi turp eiswest un paglabah. Wehl 14 deenas nebja pagahjuschas, kad no Vaireeschu konfusa us wina waldibas pawehli 12,000 rubli par to bilden tika ismalkali. Schahs naudas ihpachneeks bija Juris Milleris, Gurku audschu dehls.

Tas preeks, kas Gurku namā par laudschu dehla leelu laini radahs, nauv aprakstams un Rihke newarcoja no fawas pahristeigschanahs nemas atpuhstees, ka tas nabaga Milleris ir ihpachneeks bijis no 12,000 rubli, bes ka to wezu bilden tika weenu rubli wehrtu buhtu turejuſe. Bet tagad waihadeja preeskch Tura dñshwes zetu iswehleht, par ko Rihke garidsneka amatu preeskchā zehla, samehr Gurkis nospreeda us kahda weza radeneela, balbeera peerunashanu, likt sehnam par ahrsti studeerecht.

„Tam sehnam ir galwa, nauda un labprahf skatahs, kad flakteris zuhku lauj, tad nu winam ir wifas ihpachibas, kas ahristem waiga,“ apstiprinoja balbeoris.

Tad tika nospreests, ka Jurim papreeskchū gymnasijā ja-eet un to zauri gahjuscham uniwersitētē ja-eestahjabs. Ēa ari notika.

Bija kahdi desmit gadi pagahjuschī. Juris jaw studeereja labu laiku par ahrsti un bij paschu laiku dakteria gohdu fa-fneedis; bet Greetina bij par astoropatsfmit gadu skaitu jaunekli pee-augufe, kura wifu wihereschu firdis apbuhra, bes ka kahdu buhtu iswehlejufehs. Tam par Finanzsekretēri pa-augustinatam Gurkim un wina tagad jo refnai Rihkei bij pee abeem audschu behrneem faws ihstais firds preeks, kas wehl zaur tam tika pawairohts, kad tee pee taks pahleezinashanhs nahja, ka jaunais dakteris fawā audschu mahfsā firsfigi eemhlejees un fchi nemas tam preti ne-efoh, par dakteria laulatu draugu valikt. Tomehr abi famihlejuschees kohpa fawu mihlestibū ka dñstu noslehpumu, un audschu wezaki, kuri klufas mihlestibas faldumu paschi no faweeem peedishwojumeem pasina, netrauzeja tohs behrus wis wina zeribā.

Namikis Zehkabs, kurech wehl arweenu klufā mihlestibā us Annu kwehloja, bij pehdigi lizees no kutscheera Artura eeteiktees, kurech tagad laimigs wihrs un tehws bij, lai wehl reis raugohlt mihlako usrunah, un nu nogaidija nahloschū rubeni, lai weenā behdigā nakti, kur nokrisdamahs lapas wairak us isnihzibū atgahdina, ar kahdu dseefminu mihlakas dsess firdi atmihkstinoht. Pawifam no tahn laimigahm dohmahm pahraemts, stahweja Zehkabs us flohtas kahda atspeedes, pee wahrteem, kad nejauschī lepnis aissuhgs no eelas nogreesahs un zaur dahrja gangeem weefnizai tuwojahs.

Kahda skaita lundse no knapi tschetrdesmit gadeem, ar bahlu, bet gara pilnu feiju, dahrgā sihda un samta gehru-fehs sehdeja atgahsufehs lepnajā drofchā. Wina israhdiyahs lohti nemeeriga un luhdsā pfeestigdamohs gastuhschneku, Warzes fungu, fchō us kahdu istabu pawadiht. Pee Warzes rohlas uslahpa swescha pa trepehm un nosweedahs peekufuse us dihwana.

„Paleekat, kungs!“ luhdsā swescha, kad Warze gribja aiseet, „un atbildeet man pahri jautashanas.“

„Webz Juhsu pawehles, zeeninga.“

„Waj te dñshwo kahds walsts rehkinumu wedejs Gurkis?“

„Ja, zeeninga kundse.“

„Es wina wehlohs tuhdat runah; fakat ari winam, ka tas man patikchanu daritu, ja wina fawu audschu meitu Mar-gareetu luhds nemtu!“

Warze aigahja.

Pahristeigtais Gurkis nelaiwejahs neweenu azumirlli, swescha lundses wehlefchanohs peepildiht.

Winisch apwillia fawas swehldeenas brehbes, lika Greetinai tapat smuki uspuzeltees un weenu seerendeli stundas wehlaft jaw stahweja Spielmana weefnizas preeskchnamā. Kad winisch pee durwim peeklauweja, tad kahda dreboscha balsf fauz: „eekschā!“

Swescha bij zepuri un wirsapfegu nonehmuſe, steidsahs Gurkim un Greetinai klah, apskatijahs tohs weenu azumirlli un aplampa skani raudadama pahristeigto meitiu ar teen wahrdeem: „Greetin! mans mihiſch, dahrgs behrns, skuhpsī fawu mahli!“

Gurkim aif bailehm uhte no rohkahm iskrita. Swescha nelikahs feni kawetees, Greetinai skuhpsīt un pee fawas firds speest, un til pehz laba laika ta bij tildauds apmeeri-najusehs, ka wareja Gurkim un wina audschu meitai waijadsigahs isskaidrofchanahs doht. „Es efmu barona Raszahna weeniga meita,“ eefahla swescha, kam ne-ismehrojami daub mantas pedereja, winisch mani gribja ar kambarlungu grau Ohrenzwang saprezinah. Bet es jaw mihleju kahdu jannu wirsneku is strehlnelu regimenter un silohs ar winu fleeperi falaulatees. Muhfu saprezeschanahs speeda mani tahdā buh-schanā, kas mana tehva breežinigakahs dusmas fazehla, ka tas kahdu laufli uspirka, kas manu wihrū duels nolahwo; bet es behgu pee fawas wezas emmas, kur es tevi, Greetin, dsendeju. Uguns grehks, kas wifu, kas man bij, aprija un emmat dñshwibū laupija, eedfina mani nabadsibā, samehr es Grochlisas zeemā draudsigu usnemshananu atradu un tur labalus laikus apnehmohs nogaidiht.

„Deewa schehlastiba parahdijahs ar Greetinas usnemshānu juhsu namā, un es zeloju ar ihpachu noluhku us fawu tehwi-semi atpakač, kur es kahdā bahrinu skohlā kā fkholtaja fawu dñshwibū dñshdinaju. Preeskch weeno mehneschō mans tehws paklupa ar fargu un tika nedishws uszelt. Kad nu winisch nekahdu testamenti nebij astahjis, tad es biju to weeniga mantineze no wina leelas bagatibas un steidsahs tuhdat fchurp, tevi, mans dahrgais behrns, atkal redseht. Taws ihstais wahrds, mihlota meita ir: Margarecia Rattenzagal.“

„Rattenzagal?“ Gurkis isbrihniyes eefauzahs. „Mums ir weens jauns barons Rattenzagels, wina tehws ir preeskch weena gada miris.“

„Wiesch bij mana wihrā onkulis,“ baroneete fazija. Togad, mans behrns, mehs preezigu un laimigu dñshwi fahlem. Taks faites, kuras mani scheitan faiſtib, speesch mani fchiswoht, tapehz es jaw fawam pahralditajam usdewu, to bruneeneku pili Kwarzstati noperkt, kas kahdas tscheteras wesies no fcheneenes atrohdahs.“

„Un man buhs manu dahrgu behrnu pasaudeht?“ Gurkis fawza ar afarahn ažis.

„Ne, mans tehw, es no tevis ne-astahschul!“ Greetina schauft sie. Jums waijaga manus labohs audschu wezakohs ar Kwarzstati lihs nemt, mihta mahte.“

„Labprah es to darijhu, mans behrns,“ atbildeja baroneete. „Bet tagad, Greetin, es ori gribu tawu kreetno audschu mahti aksal redsehl!“

Ka uguns isplahtijahs pa wisu pilsfehtu ta siag, ka Gurku Greetina efoht augstas kahrtas kundse, un sinkahrigo jeb gaidigo laimes-wehletaju apmekleschanas negribeja nemas brigties. Vats firsis fawu labpatikschamu pahr to agrako sohfu meiteni israhdijsa un lika to few preefschä stahdiht: bet wina wehlefschanohs, lai baroneete un taks meita wina pilis dñihwou, abas pasemigu atraidija un pahrgahja us Kwarzstati, kad winas preefsch Gurkeem bija kariti apstellejuschas, ka lai te katu deenu pehz patikschanas waretu us Kwarzstati aishraukt. Bet Greetina palika alasch nedekahm pee faweeem audschu wezakeem pilsfehtä, jo Gurkis ne par kahdu mafsu negribeja no ministerijas schirktees un fawu dñihwokli us Kwarzstati pahrzelt.

Kamehr Greetina par bagatu, augstas kahrtas kundsi bij valikupe, tamehr pee winas tschallakajeem apmekletajeem pee-dereja jaunais barons Stattenzags, winas brahlens, kura mantibas buhfschana jaur nelaimigahm andeles-mehginafschahnahm tik knapa bij valikupe, ka bankrute tuwu stahweja. Wina draugs, barons Assenstirns, kusch tapat fawu mihlefibas tihku pehz Greetinas bij ismetis, kahdu deenu ustizeja fawu firds noslehpumu draugam, bet dabuja draudsiga pesshmejuma weetä ihstas rupjibas dsirdeht; pehdigi tatschu fa-veenojahs abi duhfschigee mihtotaji us tam, ka abi fawu laimi pee Greetinas ismehginafschahnahm, un tam, kas preefschrohku dabuhn, pakalejam 20,000 dahldern attihdsinafschanas naudas ja-ismalka. Wini noswehrejahs pee mees' un dwehfeles preefschä luktam mehrkim pakat dñihtees un nu wini veedereja pee abu dahmu tschallakajeem apmekletajeem, kuras tatschu abus fungus ne us kahdu wihi ar eedrohfschinadamu draudsbu ne-usnehma.

Nahkojhas sunu deenas weda ari Juri Milleri, to til pa-augstiniatu dakteri, us pilsfehtu atpakał. Nabaga ahrste bij ar bailehm to sunu, par audschu mahfas laimes maini-schanohs fadfsredejis, un nedrikslejis ar Greetinu wairs draudsigi farakstitees, ka to lihs tam bija darijis, jo wintsch jewi natureja par zeenigu, bagatai un augstas kahrtas kundsei par laulatu draugu buht. Greetina, kura ar wisu mihlestibu Jurim peekehrahs, newareja tscha oukstumu isskaidroht un dehmaja winu ne-ustizigu efam, ta ka mahte nabaga behrnu daudsreis ar farkani faraudatahm azim pahrsteida. Sarunachanahs ar Gurka un wina feewu atwehra baroneetei azis; wina fmaidijsa un likahs Greetinas behdas nemas ne-manoh!

Kad dakteris Milleris wezaku namā pahrnahza, kad winas atrada eeluhgschanas wehstuli no baroneetes preefschä, kura wisu Gurka familiju ar dakteri, preefsch nahkojhas deenas us Kwarzstati eeluhdsia. Juris apgehrba fawas fwehku drehbes un brauza ar faweeem audschu wezakeem us to pilis, kur Greetina ar preeka spigulodamahm azim to mihi jaunibas draugu apsweizinga. Bet schis bij gluschi ta fajuzis, ka tas gandrihs to fmalku weesibas usweschanohs peemirfa. Kad dahrsä kapija bij nodserta, pahehlahs baroneete no fawu fehelta, nehma Gurka rohku un luhdsia to few par wadonu

lihs treipuhsim buht, kur katu azu-mirelt weenas brihnum fmukas pastonas puks usseedeschamu goidoht. Finanzes sekreteera resna laulata brandene guleja paschu laiku pu-deenu. Abi audschu behrni palika tagad diwi ween pee galda, weens ohram preti fehstoht. Dakterin paheskrehja ka ledus pahr meesahm; ar fawilkahm lahjahn, uhti us zeleem, nespohja nabaga ahrste ne wahru isteikt.

Greetina spehlejahs ar selta zulura stangahm, tad usskati-jahs ahrsti schkelmigi un fauzas: „Nu, dakterla kungs, waj tevi ta akademijas zepure til lepnu padarijuse, ka few preefsch taks nabaga sohfu meitenes ne laipniga azu usmeteena naw?“

„Ak, zeeniga jaunkundse, — juhs johlojat!“ stobstijahs Juris.

Greetina nosweeda stangas pee malas. „Ne-efi gekis, Juri,“ fauzas wina; „preefsch tevis es ne-esu nekahda zee-niga jaunkundse, bet tawa audschu mahfa, kuru tu gruhhti efi kaitinajis!“

„Kaitinajis, Greetin?“

„Ka kad, Juri, jo tu mani wairs nemihle, un Tawa ween-aldisiba man wehl firdi laufis.“

„Sindi laufis? Greetin, mihi laba Greetin, tu efi augstas kahrtas kundse un es — nabaga ahrste.“

„Tu efi mans mihijs Juris orweenu un muhshigi!“ fauzas Greetina ar afarahm azis. „Sché mana rohka, Juri — waj tu paleez mans laulats draugs, jeb es mirstu ne-prejejusehs.“

„Ne, teesham ne! Greetin, filda firds meitene, ka es pee tevis wareju schaubitees! Teesham es wehl orweenu esmu Milleris — tas chselis.“ Dakteris uszehlahs un krita preefsch audschu mahfas us zeleem, winas holtahs rohjinahs ar tuhfscheem butschineem aplakhdams. Greetina aplampa fawu rohku ap wina taktu, un ta tee abi stahweja augstakä lainibä, kad nejaufchi baroneetes halsi atflaneja:

„Redseet tur, dakterla kungs — Juhs laikam manai meitai kahdu jauku preefschlafschanu turat?“

Juris leza angschä. Bet Greetina steidsahs mahtei kahdu un fazija: „Wintsch ir mans bruhtgans, dahrga mahte, un juhsu laba firds to leezina, ka juhs to faweenofchanu atlau-seet, eeksch kam juhsu behrna weeniga laime pastahw.“

„Tu buhtu few daschu ilusu asaru pataupijuse, Greetin, ja tu fawas firds ruhpes man buhtu ustizejuſe,“ fmaidijsa baroneete. „Pret Deewa prahru zilwels ne-neeka nepaspohj; tadeht es fwehliju juhsu faweenofchanohs ar firsnigu preeku!“

Kamehr tee tschetri laimigee lautiat kohpa fehdeja, fulainis nejaufchi peeteiza tohs diwus baronus Stattenzagsi un Assenstirns; ar fahku gihmi dewa baroneete atwehlefschanu, tohs preefschä laist. Ar augstprahbi abu fungi skatijahs us to prastu Gurku familiju un valohzijahs ar pasemigu laipnibu preefsch baroneetes un Greetinas. Dakteris bij no fawas negaiditas laimes wehl ta pahrnemts, ka tas pee tahm furunahm mas dalibu wareja nemt. Saule jaw laidahs aif kalneem, kad dahsneeks parahdijahs un pasinoja, ka nu ta pastones puks fawus kohfchus seedus pilna gohdibä isplahtoht. — Wisi weesi dewahs us treipuhsi.

